

مبانی ایرانی-اسلامی شهرسازی و معماری در تهران

تهران شهری جهانی است که به‌عنوان پایتخت جمهوری اسلامی، رسالتی جهانی در پیاده‌کردن الگوهای معماری ایرانی-اسلامی دارد. در این گزارش به مبانی ایرانی-اسلامی شهرسازی و معماری در تهران پرداخته می‌شود که طی دوره حاضر مدیریت شهری به جدیت در تهران در حال پیاده‌سازی است

سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران افق ۱۴۰۴

- تقویت هویت معماری محله‌های و ایجاد هماهنگی در سیمای شهری با تدوین و اجرای سیاست‌های صحیح در مدیریت سیمای شهر

سیاست‌های کلی ابلاغی رهبر معظم انقلاب در بخش مسکن مورخ: ۱۳۸۹/۱۱/۲۹

- رعایت ارزش‌های فرهنگی و حفظ حرمت و منزلت خانواده در معماری مسکن تعیین ایجاد کالبدی شهرها در گسترش افقی و عمودی با تأکید بر هویت ایرانی-اسلامی و با رعایت ملاحظات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی امنیتی، حقوق همسایگی امکانات زیربنایی و الزامات زیست‌محیطی و اقلیمی
- حفظ هویت تاریخی در توسعه موزون شهر و روستا با احیای بافت‌های تاریخی و بهسازی با نوسازی دیگر بافت‌های قدیمی

رهنمودهای رهبر معظم انقلاب به شورای اسلامی شهر تهران ۱۳۸۲/۱۲/۱۳

- تبدیل تهران به شهری با هویت ایرانی و اسلامی زیبا و روح‌نواز دارای رفاه عمومی و مقاوم شهر اسلامی

سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران افق ۱۴۰۴

- تقویت هویت ملی متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی
- تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی-اسلامی

بیانات رهبر معظم انقلاب در جلسه ۱۳۹۲/۱۰/۲۳ با شهردار و شهرداران مناطق تهران

- دستور بر توجه بیشتر مسئولین نسبت به معماری اسلامی و اهمیت آن در شهرسازی امروز

قانون برنامه پنجم توسعه

- هویت بخشی به سیمای شهرها
- باز آفرینی و روزآمدسازی معماری ایرانی-اسلامی

شهری اسلامی

شهری با نمود مظاهر تمدن اسلامی

دارای هویت خاص فضایی فرهنگی و تاریخی

دارای ارتباط ذاتی کلی و ساختاری بین عناصر فضای مصنوع شهری و مناسبات فردی و اجتماعی

منابع برای برون‌رفت از بحران‌های معماری

استنتاج اصول راهبردی و راهکارهای عملی

تجربه‌های ارزشمند مسلمانان در حوزه آثار هنری و معماری اصیل به‌طور عمیق و همه‌جانبه

اسلام به‌عنوان مکتبی جامع و مانع و الهی و خطاناپذیر در حوزه نظری و هستی‌شناسی

مشکلات

کم شدن در مبانی نظری

تعریف و تمجید صرف از مصداق‌ها

توجه به معماری مساجد جدید تهران

رویکرد فعلی مدیریت شهری در شورای ساماندهی، توسعه و گسترش مساجد شهر تهران و رفع موانع، تسهیل‌گری و مساعدت به هیأت‌های امنای مساجد است. در این راستا به اصل مشارکت مردمی که اقدامی است معنوی و الهی، توجه کامل شده و نگاه و سمت و سوی مدیریت شهری بر رشد و توسعه حداکثری مشارکت مردمی است. پروژه نظارت بر ساماندهی، توسعه و گسترش مساجد شهر تهران بر اساس توافقنامه بین دبیر خانه شورای ساماندهی، توسعه و گسترش مساجد شهر تهران و هیأت‌های امنای مساجد شهر تهران، با هدف مساعدت و کمک شهرداری تهران در قالب پرداخت بخشی از هزینه‌های مساجد شامل تکمیل فرایند احداث و مقاوم‌سازی مساجد و فضاهای جانبی است. با توجه به تخصص، دانش فنی و تجربه شرکت توسعه فضاهای فرهنگی در زمینه طراحی، مرمت، احداث و نظارت مساجد سطح شهر تهران به‌عنوان ناظر شهرداری تهران (طرف اول توافقنامه) وظیفه نظارت بر کیفیت و پیشرفت کار توسط هیأت امنای مساجد (طرف دوم توافقنامه) را دارد.

مسجد آدینه

در زمان اجرای طرح بزرگراه امام‌علی(ع) در دهه ۹۰ ساختمان قدیمی زمین توسط شهرداری منطقه به شرکت توسعه فضاهای فرهنگی شهرداری، عملیات اجرایی و تجهیز کارگاهی در راستای ساخت مسجد محلی در ۲ طبقه و زیربنای ۴ هزار مترمربع شروع شده است.

مسجد حجت

مسجد حجت داخل بافت فرسوده منطقه ۱۵ نیز هنگام ساخت ۲۵۰ مترمربع شروع شده و در مرحله فونداسیون و اسکلت بتنی قرار دارد.

مدرسه سلمان فارسی

طبق دستور شهردار تهران مبنی بر حفظ و گسترش ارزش‌های فرهنگی و به‌ویژه ایثار و شهادت، شناسایی مدرسی که بیش از ۲۰ شهید دارند در دستور کار شرکت توسعه فضاهای فرهنگی

